

REFERAT Klima- og Miljøudvalget d. 17-08-2022

Mødedato Onsdag d. 17. august 2022 kl. 13:00

Mødested Materielgården i Birkerød

Mødedeltagere Court Møller (B), Dorte Nørbo (F), Christoffer Buster Reinhardt (C), Jens Darket (V), Christoffer Emil Jørgensen (Ø), Anette Maj Billesbølle (A), Anne Christiansen (L), Iben Koch, Anja Dalberg, Eva Leganger Glad

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Temadagorientering Drift.....	4
Årsrapport 2021 Teknik og Miljø, Drift.....	5
Driftsprincipper med fokus på naturindhold og mere vild natur.....	7
Politiske mål i Budgetforslag 2023-2026.....	9
Endelig godkendelse af strategi for ladeinfrastruktur.....	10
Rudersdal Kommune som europæisk testområde for smart mobilitet - Ansøgning om projektdeltagelse.....	12
Samarbejdsaftale om samkørsel - Anlægsbevilling.....	14
Status på Movias budget 2022 - Merbetaling.....	17
Orientering om Movias 1. behandling af budget 2023.....	19
Trafiksikkerhed på Majpladsen.....	22
Serviceordninger på private fællesveje - Genoptagelse.....	24
Helårsgræsning i Vaserne.....	26
Klimaprojekt vedr. Maglemoserendens og Kikhanerendens udløb - Anlægsbevilling.....	28
Høring af forvaltningsplaner for urørt skov - Rude Skov og Jægersborg Hegn og Ravnholm, samt høring af forvaltningsplaner for Rude Skov og Jægersborg Hegn og Ravnholm.....	30
Fælles hørings svar til bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet og i Naturstyrelsen.....	34
Ophør af vandindvinding på Vedbæk Kildeplads - Opfølgning.....	36
Retningslinjer for afstandskrav for varmepumper iht. BR18.....	37
Vejkendelsessag for istandsættelse af Ellehaven - Status.....	39
Renovering af Nyvangstien - Anlægsbevilling.....	42
Underskriftsark.....	44

Punkt 1: Meddelelser

Resumé

Områdechef Anja Whittard Dalberg orienterede om:

- Helårsgræssende dyr i Maglemosen - Politiet har vurderet, at forholdene for dyrene er i orden.
- Loppemarked som forsøg på Bøllemosen ved Skodsborg Station den 24. – 25. september.
- Gen- og nyplantning af træer i Præstegårdshaven i efteråret 2022.
- Vedbæk Strand – Mobil kaffevogn ønsker ikke at forlænge lejeaftale.
- Demonstrationshave er flyttet til Havarthigården – Officiel åbning den 31. august.
- Miljøministeriet kårer Danmarks vildeste kommune den 19. september.
- Fjernvarmemøder den 13. september på Nærum Gymnasium og den 20. september på Birkerød Gymnasium.
- Fiskedød i Brådebæk Sø – Notat udleveret.

Bilag

Notat om Brådebæk Sø

Punkt 2: Temadagorientering Drift

22/183

Resumé

Forvaltningen introducerer udvalget for Drift, der er kommunens entreprenørens enhed i Teknik og Miljø. Drift står for udførelse af drifts- og vedligeholdelsesopgaver på kommunens veje, parker, kirkegårde og øvrige kommunale grønne områder.

Å

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Forvaltningen har som led i introduktionen til udvalgets ansvarsområder forberedt en orientering om Drift sammen med den årlige afrapportering. På mødet er emnet vej- og parkdrift, herunder en introduktion til driftsorganisationen samt rundvisning på Blokken.

Å

I marts 2021 blev der gennemført en reorganisering af Drift, som blev lagt sammen med vej- og parkafdelingerne til den nye enhed, Vej og Park, som er en af tre afdelinger i Teknik og Miljø.

Å

Følgende emner vil blive gennemgået som led i introduktionen til Drift:

- Ren- og vedligehold af kommunens veje og stier, herunder vejkanter og vejudstyr
- Vintervedligehold af kommunens veje og stier
- Drift af kommunens kirkegårde
- Pleje af kommunens parker, skove og grønne områder
- Pasning af udearealer ved de kommunale institutioner

Å

Bekendtgørelse er højt på dagsordenen, og Drift har bl.a. fokus på nye plejemetoder som afbrænding af udvalgte grønarealer.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Punkt 3: Årsrapport 2021 Teknik og Miljø, Drift

22/183

Resumé

Drift udarbejder årligt en årsrapport, der beskriver årets opgaver og særlige indsatser i driftsorganisationen.

Årsrapporten 2021 forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Drift udarbejder årligt en årsrapport, der beskriver årets opgaver og særlige indsatser i driftsorganisationen. Drift er kommunens entreprenørenhed, der står for udførelse af ren- og vedligeholdelse af kommunens veje, parker, kirkegårde og øvrige kommunale grønne områder, herunder pleje af udearealer ved kommunale ejendomme. Drift står endvidere for vintervedligehold af kommunens veje og stier samt ved de kommunale ejendomme.

Coronasituationen satte i både 2020 og 2021 sit præg på Drift, som i perioder løste opgaver udover de normale driftsopgaver. Det drejede sig f.eks. om hjælp til at etablere test- og vaccinationscentre. De udførende medarbejdere i Driften var hjemsendt i en periode svarende til i alt 9.475 timer.

I marts 2021 blev der gennemført en reorganisering af Drift, som blev lagt sammen med vej- og parkafdelingerne til den nye enhed, Vej og Park, som er én af tre afdelinger i Teknik og Miljø.

Drift beskæftiger 91 medarbejdere, heraf 79 udførende og 12 administrative. Den gennemsnitlige alder er 50,1 år, og den gennemsnitlige anciennitet er 14,6 år. Begge tal er en smule lavere end i 2019, hvilket indikerer, at der pågår en udskiftning i medarbejdergruppen.

Bæredygtig vej- og parkdrift

Der er arbejdet meget med bæredygtighed, biodiversitet og nye plejemetoder inden for det grønne område de senere år. Mere bæredygtige driftsformer og plejemetoder, der skaber mere biodiversitet, så parker, skove, naturarealer og vejkanter kan rumme et mere righoldigt plante- og dyreliv, er i gang med at blive implementeret. Plejemetoderne er f.eks. helårsgræsning, afbrænding, leslåning og brug af kvashegn. Omlægningen fortsætter i 2022.

Også på andre områder end det grønne fokuseres der på en mere bæredygtig drift. Omstillingen af Drifts biler og maskiner til mere miljøvenlige alternativer er i gang. Der indkøbes f.eks. kun el-minilastere til brug på kirkegårdene. I 2021 har der været arrangeret flere fremvisninger og afprøvninger af mulige el-drevne arbejdsvogne, der i fremtiden kan indgå i Drifts bilflåde. Der er i 2021 blevet sat solceller op på materielgården på Blokken, så der nu er solenergi på begge materielgårde.

Driftsorganisationen

42 % af Driftafdelingens opgaver blev i 2021 udført af eller i samarbejde med eksterne entreprenører. Omfanget har været nogenlunde konstant de seneste år.

De største aktiviteter på opgavetyper, som udføres i eget regi, har igen i 2021 været renholdelse og græsklipning. Der er derfor fortsat fokus på effektivisering og optimering af de opgaver. Tidsforbruget på græsklipning er faldet med knap 1.000 timer i forhold til 2019, mens der er brugt væsentligt flere timer på renholdelse i forhold til 2019. Det skyldes primært et stort fokus på renhold i bycentrene og langs kommunens veje i 2021.

Der er løbende fokus på effektivisering i Drift, så dækningsbidraget og dermed timeprisen kan blive så lav som mulig, og virksomheden er konkurrencedygtig. Den interne timepris i 2021 er 402 kr. svarende til en stigning på 22 kr. fra 2020. Den eksterne timepris er 445 kr., hvilket er en stigning på 24 kr. i forhold til 2020. Timeprisen har været beregnet på samme måde siden 2009, og den gennemsnitlige årlige stigning i timeprisen har i perioden været 1,9 %.

Afdelingens effektivitet måles som antallet af fakturerbare timer, som hver medarbejder i gennemsnittet udfører. I 2021 var det 1.427 timer, hvilket svarer til niveauet i 2018 og 2019 – det bemærkes, at effektiviteten ikke blev opgjort i 2020 som følge af coronasituationen.

Sygefraværet har stor indflydelse på antallet af fakturerbare timer og deraf på timeprisen. Sygefraværet var i 2021 på 6,1 %, hvilket er højere end kommunens målsætning om maksimalt 3,9 % sygefravær. Sygefraværet i Drift har de seneste fem år ligget mellem 5,0-7,0 %, og der er derfor fortsat fokus på at nedbringe fraværet.

Årsrapporten 2021 for Drift forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Drift årsrapport 2021

Punkt 4: Driftsprincipper med fokus på naturindhold og mere vild natur

22/183

Resumé

Kommunens grønne arealer er de senere år blevet plejet mere bæredygtigt med henblik på at øge biodiversiteten. De nye driftsformer og plejemetoder er indarbejdet i kvalitetshåndbogen, der beskriver, hvordan kommunens arealer skal plejes. Den opdaterede kvalitetshåndbog 'Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne arealer' er vedlagt som bilag.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Plejen af Rudersdal Kommunes grønne arealer har gennemgået en markant udvikling gennem de seneste år. Forvaltningen har arbejdet hen mod mere bæredygtige driftsformer og plejemetoder, der skaber mere biodiversitet, så parker, skove og naturarealer kan rumme et mere righoldigt plante- og dyreliv.

På baggrund af udviklingen har forvaltningen revideret kvalitetshåndbogen 'Kvalitetsbeskrivelse for drift af grønne arealer', som nu foreligger i tredje udgave. Kvalitetshåndbogen, som første gang blev politisk godkendt i 2011, udgør grundlaget for at sikre en ensartet kvalitet i plejen af de grønne arealer.

Rudersdal Kommune arbejder med fem bæredygtighedsprincipper, som understøtter FN's Verdensmål:

- Materialer forbliver i de grønne områder.
- Træstammer bliver stående så længe som muligt.
- Områder omlægges til langt græs med blomstrende urter.
- Nye plantearter vælges ud fra deres kvaliteter i forhold til at understøtte bæredygtighed.
- Større variation af levesteder i de grønne områder.

Principperne er indarbejdet i kvalitetshåndbogen.

I kvalitetshåndbogen er tilføjet afsnit om nye plejemetoder som helårsgræsning, afbrænding, leslåning og brugen af kvashegn, som er med til at sikre og udvikle biodiversiteten. Som følge af kommunens skovstrategi ([link](#)) er nye plejemetoder i skovene, der efterligner de naturlige mekanismer i skoven, eller som hjælper dem på vej, tilføjet kvalitetshåndbogen.

Langs vejkanter, som vokser vildt af hensyn til biodiversitet, er det hovedreglen, at der slås en 30 cm kant langs belægning. De 30 cm klippes en ekstra gang omkring juli/august af hensyn til trafiksikkerhed og for at signalere, at det er 'vildt med vilje'.

I løbet af 2021 oplevede forvaltningen i flere tilfælde stor interesse for de konkrete plejemetoder fra Danmarks Naturfredningsforening (DN) Rudersdal. På et afdelingsmøde i DN Rudersdal i maj har repræsentanter fra forvaltningen derfor fortalt om plejen og fornyelserne i kvalitetshåndbogen.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Kvalitetshåndbog Rudersdal 09.06.2022

Kommunens naturarealer 20.06.2022

Punkt 5: Politiske mål i Budgetforslag 2023-2026

22/8168

Resumé

På grundlag af udvalgets drøftelse den 4. maj 2022 og den 15. juni 2022 har forvaltningen indsat forslag til udvalgets politiske mål i Budgetforslag 2023-2026. Forslagene vil blive behandlet i forbindelse med førstebehandlingen af budgetforslaget i Økonomiudvalget og i Kommunalbestyrelsen i august samt ved udvalgets behandling af del af budgetforslaget i september.

Sagen forelægges til godkendelse.

Sagsfremstilling

Rudersdal Kommune er mål- og rammestyret. Det indebærer, at kommunalbestyrelsen fastsætter de overordnede økonomiske rammer og politiske mål. Derfor indeholder budgettet en række overordnede politiske mål for de enkelte udvalg.

Udvalget drøftede forslag til mål til Budget 2023-2026 på møderne den 4. maj 2022 og den 15. juni 2022. På grundlag af disse drøftelser har forvaltningen indsat forslag til udvalgets politiske mål i Budgetforslag 2023-2026, jf. vedlagte bilag.

Den videre proces

Målene indgår i Økonomiudvalgets og i Kommunalbestyrelsens førstebehandling af budgetforslaget i august. Herefter har de enkelte udvalg mulighed for at genoptage drøftelsen af målene på møderne i september i forbindelse med behandlingen af udvalgets del af budgetforslaget.

Målene vil efter planen blive godkendt af Kommunalbestyrelsen i forbindelse med budgetvedtagelsen i oktober.

Indstilling

Direktionen foreslår, at de politiske mål drøftes og godkendes.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag med følgende præciseringer af målsætningerne; at hastigheden på dele af kommunens vejnet skal nedsættes samt, at overløb fra kloaksystemet skal reduceres markant gennem en omfattende separatkloakering af hele kommunen.

Bilag

Langsigtede politiske mål i Budgetforslag 2023-2026

Punkt 6: Endelig godkendelse af strategi for ladeinfrastruktur

22/183

Resumé

Kommunalbestyrelsen sendte den 18. maj 2022 strategi for ladeinfrastruktur i Rudersdal Kommune i fire ugers høring. Høringen er afsluttet, og der er ikke kommet nogen kommentarer.

Forvaltningen foreslår derfor, at strategien godkendes endeligt. Strategien vil danne grundlag for det videre arbejde med at udpege konkrete lokationer til etablering af ladestandere.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen behandlede den 18. maj 2022, punkt 10 ([link](#)), strategi for ladeinfrastruktur i Rudersdal Kommune og sendte strategien i fire ugers offentlig høring.

Strategien har været i høring på kommunens hjemmeside fra den 19. maj til den 17. juni 2022. Høringen fulgte standardproceduren for offentlige høringer. Der er ikke kommet høringssvar i perioden. Forvaltningen foreslår derfor, at strategien, inklusive bilag, godkendes endeligt. Strategi og bilag er vedlagt som bilag.

Strategien udgør grundlaget for det arbejde, forvaltningen har påbegyndt vedrørende udbud af lokationer til private operatører. Udgangspunktet for valget af lokationer vil være de 13 områder, der er udpeget i strategien, hvor der er behov for etablering af offentligt tilgængelige ladestandere.

Lov om infrastruktur for alternative drivmidler til transport stiller krav om, at aftaler med private ladeoperatører om offentligt tilgængelige ladestandere indgås på markedsvilkår. Lokationerne vil derfor blive udbudt til private ladeoperatører, der skal drive offentligt tilgængelige ladestandere.

Forinden offentliggørelse af et udbud vil Klima- og Miljøudvalget få forelagt de overordnede kriterier og principper for udbuddet. Det forventes at være på et møde i efteråret 2022. Der vil bl.a. blive lagt vægt på, at der skal være flere forskellige operatører i kommunen.

Forvaltningen forventer at offentliggøre udbuddet umiddelbart efter den politiske godkendelse, og at der kan indgås kontrakter i starten af 2023. Der udestår dog fortsat standardvilkår for udbud af offentligt tilgængelige ladestandere, som Transportministeriet er ved at udarbejde. Henset til den forventede sagsbehandlings- og leveringstid i forbindelse med bl.a. operatørernes bestilling af strøm til de enkelte lokationer, må det forventes, at ladestanderne tidligst vil blive etableret i perioden sommer/efterår 2023.

Udviklingen i antallet af elbiler og andre aktørers etablering af ladeinfrastruktur vil blive fulgt i de kommende år og vil danne grundlag for en gradvis udbygning af ladeinfrastrukturen på baggrund af strategien. Strategien vil bidrage til at understøtte kommunens mål om, at 50 % af alle personbiler i Rudersdal i 2030 skal være elbiler.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet, at strategi for ladeinfrastruktur godkendes endeligt og danner grundlag for det videre arbejde med at etablere ladeinfrastruktur i kommunen.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Bilag

Strategi for etablering af ladeinfrastruktur i Rudersdal Kommune juli 2022

Bilag til strategi for etablering af ladeinfrastruktur i Rudersdal Kommune

Punkt 7: Rudersdal Kommune som europæisk testområde for smart mobilitet - Ansøgning om projektdeltagelse

22/183

Resumé

Region Hovedstaden har inviteret Rudersdal Kommune til at være partner i et projekt, hvor der søges om EU-midler til Rudersdal som europæisk testområde for ”Mobility as a Service” og ”Smart Mobilitet”. Målet med projekterne er at undersøge, hvordan der kan skabes alternative måder at understøtte den kollektive transport. Projekterne vil i udgangspunktet ikke medføre udgifter for Rudersdal Kommune.

Projektet indgår i en samlet ansøgning om EU-midler til et demonstrationsprojekt, hvor forskellige løsninger for smart mobilitet/delemobilitet skal afprøves - som fx deletjenester og samkørsel.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Region Hovedstaden har inviteret Rudersdal Kommune til at være partner i et projekt, hvor der søges om EU-midler til Rudersdal som europæisk testområde for ”Mobility as a Service” og ”Smart Mobilitet”.

Projektbeskrivelse

Projektet vil undersøge, om der er efterspørgsel efter og behov for alternativer, der kan understøtte den kollektive transport.

Rudersdal Kommune kommer til at være et demonstrationsprojekt, hvor der afprøves løsninger af ”Mobility as a Service”/ ”Smart Mobilitet” herunder; delebiler, bybiler, taxikørsel, flextur, plustur, kortleasing, delecycler, deleløbehjul samt samkørsel. For at kunne levere en anvendelig og skalerbar løsning vil projektet gennemføre mindre pilotprojekter i Rudersdal Kommune på steder med forskellige karakteristika.

Mariehøjcentret vil være omdrejningspunktet, idet der allerede her er forskellige muligheder for skift mellem transportformer. Ved at udvælge yderligere steder i kommunen, hvor der udbydes samkørsel, delebiler, delecycler og løbehjul mv., kan det testes, hvordan transportformerne hænger sammen med den kollektive transport, som kun er betjent af bus eller lokaltog.

Andre lokaliteter end Mariehøjcentret kan være; DTU Sciencepark, Bistrup Trafikplads, Trørød Torv, Nærum Station og Nærum Gymnasium. Formålet er at kortlægge, hvor behovet er størst samt undersøge hvilke ydelser, der er størst efterspørgsel efter på de konkrete lokaliteter.

Rudersdals væsentligste rolle er at bidrage med testarealer, vidensdeling og formidling for at kunne undersøge potentialet. Gevinsten er bredere og mere fleksible produkter for borgerne i kommunen. Den bredere palette af mobilitetstilbud kan bidrage til mindre afhængighed af den private bil.

Projektorganisering

Projektet indgår i en større samlet ansøgning om EU-midler via støtteprogrammet Horizon Europe, hvor offentlige aktører opnår fuld finansiering. Demonstrationsprojektet i Rudersdal/Region Hovedstaden indgår i et større projektkonsortium, som søger EU-støtte på samlet ca. 10 mio. euro. Demonstrationsprojekterne er:

- Helsinki (forstad)
- München/Alliance Arena (stadion i forstaden)
- Amsterdam (forstad)
- Torino (universitetsområde)
- Rudersdal (forstad i Region Hovedstaden)

Projektkonsortiet er sammensat af en blanding af forskellige aktører for at dække projektområdet bredt. Projektledelsen i Danmark varetages af Region Hovedstaden. Rudersdal Kommune deltager som pilotkommune. De private aktører består af både etablerede og startup-virksomheder inden for smart mobilitet, herunder deletjenester og samkørsel.

DTU er med som vidensinstitution og skal kvalificere arbejdet og strategien gennem data- og videndeling.

Økonomi

Hvis der opnås støtte fra EU-puljen, vil der være på 100 % finansiering for offentlige partnere, hvilket betyder, at der ikke er nogen egenfinansiering for Region Hovedstaden eller Rudersdal Kommune.

Den samlede projektperiode forventes at være på tre år med start i foråret 2023. Der forventes at blive tildelt 900.000 Euro til det danske partnerskab, der kan anvendes til timer, konsulenttydelser, kommunikation, afholdelse af workshop og konference, evt. rejser samt udgifter forbundet med test på lokaliteterne

Samlet set er forventningen til projektet, at der bliver en målbar merværdi for borgerne, de private mobilitetsaktører, Movia og dermed også for kommunen og regionen, som er tilskudsgivere til busserne og Nærumbanen.

Derudover forventes det at bidrage til en CO2-reduktion, mindre trængsel og partikelforurening, når flere forretningsmodeller og løsninger indenfor kollektiv trafik kommer i spil.

Forvaltningen er positiv overfor projektet og anbefaler, at Rudersdal Kommune tilkendegiver deltagelse. Ansøgningsfristen er den 6. september 2022.

Indstilling

Direktionen foreslår, at forvaltningen tilkendegiver deltagelse i projektet.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Punkt 8: Samarbejdsaftale om samkørsel - Anlægsbevilling

22/183

Resumé

Klima- og Miljøudvalget bad i april 2022 forvaltningen om at undersøge markedet for samkørselstjenester nærmere. Afdækningen er foretaget, og forvaltningen søger om en anlægsbevilling på 320.000 kr. til at indgå en samarbejdsaftale med samkørselstjenesten Nabogo.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Forvaltningen søgte den 6. april 2022 Klima- og Miljøudvalget, punkt 17 ([link](#)), om en anlægsbevilling på 425.000 kr. til et samarbejde med samkørselstjenesten Nabogo. Bevillingen skulle både dække etablering og drift af Nabogo i en toårig periode.

Klima- og Miljøudvalget bad forvaltningen om at undersøge andre udbydere og deres prisstrukturer, hvorefter sagen skulle genoptages på et kommende møde.

Forvaltningen har nu afsøgt markedet for samkørselstjenester. Der er blevet indhentet et konkurrerende tilbud fra FDM, som tilbyder samkørselstjenesten Ta'Med. Desuden er Nabogo vendt tilbage med et nyt tilbud, se vedlagte bilag.

To mulige løsninger

Nabogo og Ta'Med er de to eneste udbydere, der tilbyder en samkørselstjeneste, som kan være relevant for kommunen at indgå et samarbejde med. Begge samkørselstjenester er app-baserede. De henvender sig primært til borgere, der ønsker et alternativ til at benytte deres egen bil til og fra arbejde, fritidsaktiviteter og lignende.

De to samkørselstjenester ligner hinanden. Passagerer betaler henholdsvis 75 øre (Nabogo) og 70 øre (Ta'Med) pr. km. direkte til chaufføren via appen. Derudover er der ingen gebyrer.

Et toårigt samarbejde med Nabogo koster 320.000 kr., mens Ta'Meds overslagspris lyder på 180.000 kr.

Prisforskellen skyldes, at de to løsninger har forskellige forretningsmodeller.

I Nabogos løsning ligger hele betalingen hos Rudersdal Kommune. Det vil sige, at Nabogo-appen lanceres til alle interesserede uddannelsessteder, virksomheder og organisationer i kommunen.

Forretningsmodellen for Ta'Med forudsætter medfinansiering fra samarbejdssteder. Vælger kommunen at samarbejde med Ta'Med, vil en lignende lancering og et efterfølgende samarbejde kræve en egenbetaling fra f.eks. en større virksomhed på 35.000 kr. årligt.

Erfaringer fra andre kommuner

Forvaltningen har været i kontakt med flere nordsjællandske kommuner, der har erfaring med henholdsvis Nabogo og Ta'Med. Gladsaxe Kommune var en af de første kommuner, der for et par år siden begyndte et samarbejde med Nabogo. Fra begyndelsen meldte ca. 25 større, lokale virksomheder sig som samarbejdssteder, hvor Nabogo blev lanceret. Gladsaxes virksomhedskoordinator vurderer i dag, at tallet – hvis det havde kostet virksomhederne 35.000 kr. – havde været nul.

Forvaltningens anbefaling

Det er forvaltningens vurdering, at Nabogo tilbyder det produkt, der samlet set tilbyder den bedste løsning til at understøtte øget samkørsel.

I Danmark samarbejder Nabogo med 28 kommuner, fire regioner, samt Rejseplanen og Movia. Region Hovedstaden har valgt Nabogo til deres ca. 36.000 medarbejdere. Det er forvaltningens vurdering, at timingen for et samarbejde mellem Nabogo og Rudersdal Kommune er god. Hørsholm og Furesø har også indgået samarbejde med Nabogo. DTU Science Park har erklæret deres støtte til Nabogo, se vedlagte bilag.

For at understøtte øget samkørsel anbefaler forvaltningen, at der indgås en toårig aftale med Nabogo. Målet er, at Nabogo etableres i efteråret 2022 og udrulles til både borgere og virksomheder i fjerde kvartal 2022. I aftaleperioden modtager kommunen jævnlige rapporter fra Nabogo med specifikke data om antallet af brugere og kørte ture i kommunen mv.

Efter forsøgsperioden vil forvaltningen forelægge en evaluering af samarbejdet med Nabogo for Klima- og Miljøudvalget med henblik på stillingtagen til en eventuel fortsættelse af samarbejdet og finansiering heraf.

Økonomi

Der søges om anlægsbevilling på i alt 320.000 kr. til etablering og løbende udgifter fordelt med 230.000 kr. i 2022 og 90.000 kr. i 2023. Projektet foreslås finansieret af projekt 151558 Miljø- og klimainsats, hvor der er et udisponeret rådighedsbeløb på 0,4 mio. kr. i 2022 og 2,0 mio. kr. i 2023.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 27. januar 2021, pkt. 13 ([link](#)), at der blev givet anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. til medarbejderressourcer, udarbejdelse og kvalificering af datagrundlag mm. vedr. klimaplaner finansieret af projekt 151558 Miljø- og klimainsats. Det skulle have været finansieret af projekt 152189 Deltagelse i klimapartnerskab/projektledelse. Forvaltningen beder derfor om at flytte anlægsbevillingen til projekt 152189 Deltagelse i klimapartnerskab/projektledelse, som er det rigtige anlæg til bevillingen.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet,

- 1) at der gives en anlægsbevilling på 320.000 kr. til etablering og drift af Nabogo-samarbejdet finansieret af rådighedsbeløbet i 2022 og 2023 på projekt 151558 Miljø- og klimainsats, og
- 2) at anlægsbevilling på 2,0 mio. kr. flyttes fra projekt 151558 Miljø- og Klimainsats til 152189 Deltagelse i klimapartnerskab/projektledelse.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Christoffer Buster Reinhardt (C) fremsatte to ændringsforslag,

- 1) at sagen udskydes til næste møde med henblik på at sætte et mål for antallet af brugere, forud for beslutning, eller
- 2) at sagen oversendes til budgetforhandlingerne. Klima- og Miljøudvalget beder om, at der i forbindelse hermed sættes et mål for antal brugere samt vurdering af klimaeffekten holdt op mod øvrige klimatiltag, man kan få for samme budget.

Christoffer Buster Reinhardt (C) stemte for begge ændringsforslag.

Court Møller (B), Dorte Nørbo (F), Jens Darket (V), Christoffer Emil Jørgensen (Ø), Anette Maj Billesbølle (A) og Anne Christiansen (L) stemte imod begge ændringsforslag.

Bilag

DTUs letter of intent

Prisoverslag Ta'Med

Opdateret tilbud fra Nabogo

Punkt 9: Status på Movias budget 2022 - Merbetaling

22/183

Resumé

Movia godkendte på deres bestyrelsesmøde den 30. juni første estimat for 2022 som gældende forventning til Movias regnskab 2022.

Økonomiestimatet viser tendenser i Movias økonomi og forventninger til årets resultat.

Estimatet påvirkes af to forhold – Covid-19 og prisstigninger på brændstof – og bestyrelsen har godkendt ekstraordinære merbetalinger fra kommuner og regioner i efteråret 2022 til at dække de stigende omkostninger. Rudersdal Kommunes andel andrager 3,65 mio. kr.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget samt Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Movia godkendte på deres bestyrelsesmøde den 30. juni første estimat for 2022 som gældende forventning til Movias regnskab 2022. Økonomiestimatet viser tendenser i Movias økonomi og forventninger til årets resultat.

Estimatet påvirkes især af to forhold – Covid-19 og prisstigninger på brændstof – og bestyrelsen har godkendt ekstraordinære merbetalinger fra kommuner og regioner i efteråret 2022 til at dække de stigende omkostninger.

Covid-19 nedlukningen i starten af 2022 har haft konsekvenser for antallet af passagerer, men også udgiftssiden er påvirket f.eks. via øgede udgifter til rengøring. Derudover ses markante prisstigninger på især diesel og el samt stigende renter. Det giver væsentlige stigninger i de omkostningsindeks, som regulerer operatørbetalingerne, hvilket bevirker markant højere kørselsudgifter. Movias merudgift til bus- og baneområdet forventes på baggrund af de højere priser at blive 149 mio. kr.

Covid-kompensation

I aftaler fra den 8. og 10. juni 2022 om kommunernes og regionernes økonomi for 2023 fremgår det, at KL, Danske Regioner og regeringen er enige om udbetaling af Covid-kompensation på samlet 0,2 mia. kr. til de regionale trafikselskaber baseret på den estimerede Covid-meromkostning for januar og februar 2022. Det svarer til ca. 70 mio. kr. i Covid-kompensation for Movia.

Regeringen, KL og Danske Regioner vil tidligt i september 2022 drøfte håndteringen af den resterende del af Covid-regningen, ”når der er større klarhed om selskabernes situation i lyset af udfasningen af COVID-19-restriktioner”.

For Movia er den resterende del af Covid-regningen for 2022 estimeret til ca. 130 mio. kr., der vil skulle betales af kommuner og regioner, såfremt det ikke lykkes KL og Danske Regioner at opnå aftale om fuld statskompensation til trafikselskaberne i september.

Som beskrevet forventes Movias udgifter til bus og bane og fællesudgifter som følge af prisudviklingen at blive 149 mio. kr. højere end budgetteret. Da kommuner og regioner for bus- og baneområdet betaler a conto efter budget 2022, presser de højere operatørudgifter Movias likviditet, og behovet risikerer at overstige likviditeten ultimo 2022.

Movias bestyrelse har derfor godkendt ekstraordinært at opkræve en merbetaling på 149 mio. kr. hos kommuner og regioner udover acontobetalingerne til at dække de øgede operatøromkostninger på bus og bane som følge af de stigende priser.

Den ekstraordinære merbetaling er nødvendig for at sikre Movias likviditet og betaling af de operatører, som udfører kørslen for Movia. Den ekstraordinære merbetaling har betalingsfrist den 1. oktober 2022.

Rudersdal Kommunes andel andrager 3,65 mio. kr., som ikke kan afholdes indenfor det afsatte budget til kollektiv trafik i budget 2022. Derfor søges en tillægsbevilling på 3,65 mio. kr. til afholdelse af den ekstraordinære merbetaling til Movia.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet, at der til budget 2022 gives en positiv tillægsbevilling på 3,65 mio. kr. til afholdelse af den ekstraordinære merbetaling til Movia finansieret af kommunens kassebeholdning.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Punkt 10: Orientering om Movias 1. behandling af budget 2023

22/183

Resumé

Trafikselskabet Movias bestyrelse har førstebehandlet Movias budget for 2023 på bestyrelsesmøde den 30. juni 2022.

Heri indgår forventningerne til Rudersdal Kommunes tilskud til Movia i 2023, og forvaltningen orienterer i denne sag om budgettet.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Movias bestyrelse godkendte på deres bestyrelsesmøde den 30. juni 2022 1. behandlingen af Movias budget for 2022. Heri indgår forventningerne til Rudersdal Kommunes tilskud til Movia i 2023.

Trafikselskabet Movia har udarbejdet budget 2023 dels for trafikselskabet samlet og dels opgjort for de enkelte kommuner og to regioner – herunder Rudersdal.

Hele budgettet kan ses på <http://www.moviatrafik.dk/> Movias hjemmeside ([link](#)).

Budgettet er udarbejdet under forudsætning af, at Movia i 2023 ikke forventes at være direkte påvirket af Covid-19. Det forventes således, at indtægterne på bus og bane er tæt på niveauet før Covid-19 med 98 pct. af indtægterne. Til gengæld er budgetforslaget præget af væsentligt stigende udgifter som følge af Nationalbankens forventninger til priser på energi, rente og lønninger.

Kommunens forventede tilskud til Movia i 2023 fordeler sig på som vist i tabellen herunder.

Tabel 1: Budgetoversigt for 2022

1.000 kr.	Budget 2023 1. behandling
Busdrift interne linjer	20.703
Busdrift delte linjer	14.750
Fællesudgifter – herunder administration	3.414
Total busdrift	38.867
Flexetur estimeret	1.800

Total 40.667

Tilskudsbehovet svarer til det tilskud, som vil blive opkrævet a conto i 2023 med uændret drift.

Derudover kommer der en efterregulering vedrørende regnskabet for Movia i 2021 på 1,5 mio. kr., der opkræves januar 2023.

Slutteligt kan der komme en efterregulering vedrørende regnskab 2022, hvis Movia ikke kompenseres tilstrækkeligt for konsekvenserne af Covid-19. Efterreguleringen kan betyde en ekstraregning på 2,5-3 mio. kr.

Rudersdal Kommune har i budgetoverslaget for 2023 afsat 39,7 mio. kr. til kollektiv bustrafik.

I budgetforslaget for 2023 til 2026, som behandles på næste økonomiudvalgsmøde i august, foreslår forvaltningen – for at skabe budgetrobusthed – at der afsættes ekstra 2,5 mio. kr. i 2023 og 2024 samt 1 mio. kr. i 2025 og 2026.

Movia har et princip om budgetstabilitet mellem første og anden behandling af budgetforslaget for at sikre gode rammer omkring kommuners og regioners beslutningsprocesser og trafikbestilling.

Dette princip betyder, at indeks, der ligger til grund for operatørudgifter og fællesudgifter, normalt fastholdes mellem Movias 1. og 2. budgetbehandling, så det alene er trafikbestillinger fra kommuner og regioner, der indgår som nye budgetelementer til 2. behandlingen af budgettet.

Der er imidlertid ekstraordinær stor usikkerhed knyttet til budgetforslag 2023. Både som følge af prisudviklingen med den største inflationstakt i 40 år, hvor den seneste prisudvikling allerede nu overstiger Nationalbankens skøn, og om genvindingstakten for passagerindtægter efter Covid-19. Derfor foreslår Movia, at princippet om budgetstabilitet undtagelsesvist fraviges i forbindelse med budgetforslag for 2023.

Hvis prisudviklingen medfører væsentligt højere udgifter end forventet, eller forventningerne til passagerindtægterne nedjusteres markant, vil det bevirke et så stort pres på Movias likviditet, at en opdatering af budgetforslaget vil være nødvendig.

Forvaltningen vil i forbindelse med forslag til trafikbestilling hos Movia genoptage sagen på et senere møde.

Detaljeret oversigt over de enkelte linjer er vedlagt sagen som bilag.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Rudersdal Specifikation for Movia budget 2023 1. behandling

Punkt 11: Trafiksikkerhed på Majpladsen

22/183

Resumé

Klima- og Miljøudvalget behandlede på udvalgsrådet den 4. maj 2022 trafiksikkerhed ved trampolinlegepladsen på Majpladsen i Birkerød. Det blev besluttet at gennemføre en trafiktælling, og at forvaltningen på den baggrund skulle vende tilbage med forslag til eventuelle tiltag, der kan iværksættes.

På baggrund af trafiktællingen foreslår forvaltningen en ny pullert-løsning og en ændret placering af pullerterne, så der skabes større afstand til forbikørende biler.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Der er nu foretaget en ny trafiktælling ved Majpladsen, som viser en gennemsnitshastighed på 18,9 km/t, og en 85% hastighedsfraktal på 24,2 km/t. Årsdøgntrafikken blev målt til 85 køretøjer. Ingen kørte over 45 km/t. Årsdøgntrafikken for tunge køretøjer blev målt til to. Hovedparten af trafikken forekommer i dagtimerne mellem kl. 7 og 19 med en maksimal trafikbelastning på op til 12 køretøjer i timen.

Til sammenligning viste trafiktællingen foretaget i forbindelse med evalueringen af p-ringen i 2017 en gennemsnitshastighed på 24,0 km/t og ingen hastigheder over 30 km/t. Årsdøgntrafikken blev dengang målt til 63 køretøjer. Der er altså sket en mindre stigning på 22 køretøjer i døgnet. Gennemsnitshastigheden er faldet, men der er nogle få biler, der nu ligger i hastighedsintervallet mellem 30 og 45 km/t. Det var der ikke ved den tidligere tælling. Der er tydelig skiltning med forbud mod kørsel af køretøjer over 3.500 kg fra syd, ligesom det er tydeligt skiltet, at der ikke må køres med motoriserede køretøjer fra nord mod syd.

Der er ikke i perioden 2015 til 2021 sket nogle politiregistrerede uheld, og forvaltningen har ikke modtaget klager over forholdene.

På baggrund af forvaltningens besigtigelse og hastighedsniveauet vurderer forvaltningen ikke, at forholdene her og nu udgør en akut risiko for færdselssikkerheden. Forholdene for legende børn vurderes dog med fordel at kunne forbedres, så risikoen for konflikter mellem legende børn og biler ved trampolinlegepladsen mindskes, og trygheden generelt øges.

På den baggrund anbefaler forvaltningen, at eksisterende "HopOp" legepullerter erstattes og suppleres med en anden pullert-løsning i en højde og udformning, så de ikke kan misforstås som legeudstyr. De nye pullerter anbefales desuden placeret, så der skabes større afstand mellem trampolinerne og forbikørende biler. Herved bliver kørebanebredden også mindre og indbyder til yderligere lav hastighed for de forbikørende. Etableringen vil overslagsmæssigt beløbe sig til omkring 100.000 kr. og finansieres via puljen til ændring af afmærkning og skiltning, der er afsat i forbindelse med frigivelse af midler til trafiksikkerhedsprojekter i årene 2020 - 2022.

Forvaltningen bemærker, at Birkerød Kirke, Birkerød Handelsstandsforening, Foreningen Birkerød Torvedage og Ejerforeningen Birkerød Bymidte blev hørt om deres holdning til en eventuel lukning af Hængekøjen for kørende trafik i forbindelse med sagen, der blev forelagt for Klima- og Miljøudvalget i maj. De allerede modtagne hørings svar er vedlagt sagen som bilag, og der henvises til den tidligere sag ([link](#)) for en opsummering.

Foreningen Birkerød Torvedage og Birkerød Handelsstandsforening ønskede yderligere oplysninger før stillingtagen til en eventuel lukning. Trafiktællingen er derfor fremsendt til dem, og høringssvarene er vedlagt som bilag. Birkerød Handelsstandsforening ønsker på baggrund heraf ikke en lukning af Hængekøjen, mens Birkerød Torvedage ikke har en officiel holdning til spørgsmålet.

Der er desuden modtaget et høringssvar fra skolebestyrelsen på Søholm Skole, afd. Toftevang. Skolebestyrelsen er bekymrede for elevernes vej til klub på Mantziusgården, hvor eleverne går via Majpladsen.

Indstilling

Direktionen foreslår,

- 1) at der gennemføres et projekt, der udskifter pullerterne på Majpladsen ved siden af trampolinerne samt rykker deres placering, og
- 2) at projektet finansieres af pulje til afmærkning og skiltning, der er afsat i forbindelse med frigivelse af midler til trafiksikkerhedsprojekter i årene 2020 – 2022.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag med den tilføjelse, at formand og næstformand indgår i en dialog med Birkerød Handelsstandsforening, Ejerforeningen, Birkerød Kirke og Søholmskolen med henblik på drøftelse om lukning af den gennemkørende trafik over Majpladsen.

Bilag

Majpladsen parkeringsring, skitse

Oprindelige høringssvar

Nye høringssvar

Punkt 12: Serviceordninger på private fællesveje - Genoptagelse

22/183

Resumé

Klima- og Miljøudvalget behandlede den 4. maj 2022 sag om serviceordninger på private fællesveje, da ny lovgivning giver kommunerne mulighed for at stå for opgaven. Der er nu foretaget høring af vejlaug og grundejerforeninger i sagen.

Forvaltningen foreslår derfor, at kommunen fremover tilbyder serviceordninger vedr. vintervedligeholdelses- og renholdesarbejder på private fællesveje.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Klima- og Miljøudvalget behandlede den 4. maj 2022, punkt 13 ([link](#)), sag om serviceordninger på private fællesveje. Anledningen var, at der med virkning fra den 1. maj 2022 er vedtaget ny lovgivning, der giver kommunerne mulighed for at indgå aftaler med grundejerne om udførelse af vintervedligeholdelses- og renholdesarbejder, der, efter privatvejslovens § 79, skal udføres for grundejernes regning.

Det bemærkes, at lovgivningen alene vedrører muligheden for at indgå aftaler om snerydning, glatførebekæmpelse og renhold (fejning). Der kan ikke indgås aftaler om f.eks. vedligeholdelse af vejen. Kommunen skal sikre, at arbejdet udføres billigst muligt, hvilket indebærer, at aftaler skal konkurrenceudsættes. Lovgivning medfører ikke, at grundejere har et retskrav på, at kommunen skal tilbyde serviceordninger. Det indebærer også, at det vil være op til grundejerne, om de ønsker at indgå en aftale med kommunen, eller om de vil fortsætte i privat regi.

Klima- og Miljøudvalget besluttede at høre grundejerforeninger og vejlaug før, der tages stilling til, om kommunen skal tilbyde grundejere serviceordninger på private fællesveje. Forvaltningen har i brev af 20. maj og opfølgende brev af 31. maj anmodet grundejerforeninger og vejlaug om at tilkendegive, om der er interesse for, at kommunen tilbyder serviceordninger. Høringsbrevene er vedlagt som bilag.

Der er kommet 53 høringssvar, som fremgår af vedhæftede bilag. Heraf er 37 interesserede i, at kommunen tilbyder en serviceordning, ni er uafklarede, og syv ønsker at fortsætte i privat regi.

Hovedargumenterne for de, der ønsker, at kommunen tilbyder ordningerne, er, at der vil være flere valgmuligheder, at kommunen har fagkendskab, og at det fungerede tilfredsstillende under de tidligere ordninger. Hovedargumenterne for de, der ønsker at fortsætte i privat regi, er større fleksibilitet og muligheden for et højere og differentieret serviceniveau.

Set i lyset af de mange tilbagemeldinger, der ønsker, at kommunen igen skal tilbyde serviceordninger, foreslår forvaltningen, at der arbejdes videre med at tilbyde serviceordninger vedr. vintervedligehold, glatførebekæmpelse og renhold i dialog med grundejerforeninger og vejlaug. Da der skal ske udbud af opgaven, er det forvaltningens vurdering, at aftalerne først kan iværksættes fra vinteren 2023-24. Det skyldes bl.a., at udbuddet skal koordineres, at der skal indgås særskilte aftaler med alle vejlaug, og at der er en vis mobiliseringsperiode (opstartstid) for de private entreprenører.

Det bemærkes, at serviceordningerne skal være omkostningsneutrale for kommunen, og at der i henhold til den nye bekendtgørelse, skal ske medregning af kommunens administrative udgifter. Endvidere skal de private veje tilbydes samme serviceniveau som de offentlige veje, hvilket i denne sammenhæng først og fremmest betyder, at vejene ikke kan sneryddes eller saltes tidligere i prioriteringen end de offentlige boligveje.

Indstilling

Direktionen foreslår, at kommunen tilbyder serviceordninger på private fællesveje fra vinteren 2023-24, jf. gældende lovgivning.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Høringsbrev vedr. serviceordninger på private fællesveje

Supplerende høringsbrev vedr. serviceordninger på private fællesveje

Høringssvar vedr. serviceordninger

Punkt 13: Helårsgræsning i Vaserne

22/183

Resumé

Klima- og Miljøudvalget blev på mødet den 6. april 2022, pkt. 13 ([link](#)) orienteret om den første sæson med vintergræsning med heste i Vaserne og om første sæson med helårsgræsning i Maglemosen med kreaturer og heste.

På den baggrund, og ud fra erfaringer fra andre græsningsprojekter i Danmark, ønsker forvaltningen at indføre permanent helårsgræsning med heste og kreaturer i Vaserne, som det blev vedtaget for Maglemosen på Klima- og Miljøudvalgets møde den 10. juni 2020, pkt. 12 ([link](#)).

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til godkendelse.

Sagsfremstilling

Et af målene med naturplejen i Vaserne er at sikre de lysåbne naturtyper. Det falder i tråd med de naturindsatser, som Rudersdal Kommune har tilkendegivet i Natura 2000-handleplan 2016-2021 for Natura 2000-område: Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov, hvor Vaserne indgår. Handleplanen kan læses på kommunens hjemmeside ([link](#)).

Naturpleje ved samgræsning med heste og kreaturer har fundet sted i både Vaserne og i Maglemosen i 2021. I Maglemosen har der i tidligere år periodevis været græsning med både heste og kreaturer, som har givet en mere varieret vegetation. Se nærmere i bilaget 'Notat om helårsgræsning i Maglemosen ved Vedbæk'. Samgræsning med heste og kvæg medfører generelt en mere jævn afgræsning af arealerne, hvor hestene bl.a. bidrager med nedbidning af vedplanter. Endvidere mindskes risikoen for parasitangreb ved samgræsning.

I følge SEGES, Videnscenter for landbruget, vil græsning med to eller flere dyrearter give en bedre styring af naturplejen. Det skyldes forskelle i fødepræference og muligheden for græsning tæt på hinandens gødning.

Når samgræsning med heste og kreaturer udvides til at være helårs opnås endnu flere biologiske gevinster. Således vil græsning i vinterperioden hæmme væksten af kærstar, lysesiv og andre grove urter. Det giver bedre forhold for de mere sarte og lyskrævende blomster, når det bliver forår og sommer samt for insekter og fugle.

For at styrke målsætningen om at friholde de lysåbne mose-, eng- og overdrevsarealer i Vaserne for tilgroning med vedplanter, høje og grove urter samt græsser ønsker forvaltningen, at der indføres permanent helårsgræsning i Vaserne med udgangspunkt i samgræsning med heste og kreaturer.

Nye læskure

På Klima- og Miljøudvalgets møde den 15. juni 2022, pkt. 22 ([link](#)), godkendte udvalget anlægsbevilling på 350.000 kr. til opførelse af læskure i Maglemosen og i Vaserne finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2022 på projekt 152235, rekreative faciliteter i naturområder.

Læskuret i Vaserne skal afløse et midlertidigt læskur, som har stået i Vaserne i perioden december 2021 til marts 2022 af hensyn til Exmoor-ponyerne. Det nye læskur bliver permanent og skal fungere som læ, skygge og tørt leje for dyrene i forbindelse med den ønskede helårsgræsning.

Foranstaltninger mod sumpede områder

For at gøre det fulde græsningsareal i Vasernes to store folde bedst tilgængelig for de græssende dyr hele året rundt, skal der skabes bedre passage over nogle meget sumpede strækninger. De nuværende foranstaltninger er ikke egnede til helårsbrug, og forvaltningen er i samarbejde med dyreholder fra firmaet Krat og Ko ved at finde en mere varig løsning. Se kortbilag Vaserne – græsningsfolde og placering af permanent læskur.

Forvaltningen skønner, at varige og stabile passager vil beløbe sig til 75.000 kr., og ønsker finansiering af restrådighedsbeløbet på 150.000 kr. i 2022 på projekt 152235, rekreative faciliteter i naturområder.

Forvaltningen er i gang med at indhente tilbud på læskur, så materialer kan blive bestilt, og skurene opført inden december i år. Læskuret opføres under forudsætning af den politiske godkendelse af helårsgræsningen og de nødvendige tilladelser og dispensationer i forhold til fredningen af Vaserne og naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper.

Status på dispensation fra fredning

Arkitektur- og Byplanudvalget har på sit møde den 15. juni 2022 pkt. 10 ([link](#)) godkendt, at sagen bringes videre til Fredningsnævnet for København med anbefaling om at meddele tilladelse til læskuret i forhold til fredningen af Vaserne. Forvaltningen forventer, at Fredningsnævnet vil give tilladelse, hvorefter der skal meddeles landzonetilladelse og byggetilladelse.

Firmaet Krat og Ko, som ejer ponyerne og kreaturerne i Vaserne, sørger for, at der løbende bliver ført tilsyn med dyrene, og at de har adgang til vand og føde.

Naturplejen på arealerne i Vaserne udføres efter indgået aftale i 2013 mellem ejer Aage V. Jensens Naturfond og Rudersdal Kommune.

Indstilling

Direktionen foreslår,

- 1) at der indføres permanent helårsgræsning i Vaserne fra sæson 2022, og
- 2) at der gives anlægsbevilling på 75.000 kr. til passage for dyrene finansieret af rådighedsbeløbet på projekt 152235, rekreative faciliteter i naturområder.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Christoffer Buster Reinhardt (C) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Vaserne - græsningsfolde og placering af permanent læskur

Notat om helårsgræsning i Maglemeden ved Vedbæk, Natur360 juli 2022

Punkt 14: Klimaprojekt vedr. Maglemoserendens og Kikhanerendens udløb - Anlægsbevilling

22/183

Resumé

I kommunens kystforvaltningsplan er bl.a. Vedbæk Sydstrand udpeget til yderligere analyser af mulige afværgeforanstaltninger i relation til oversvømmelse. Forvaltningen søger om anlægsbevilling til analyser, løsningsforslag og teknisk materiale til efterfølgende udbud vedr. sammenløbet mellem Kikhanerenden og Maglemoserenden i Vedbæk.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen vedtog den 29. januar 2020, punkt 9 ([link](#)), en kystforvaltningsplan, hvor Vedbæk Sydstrand er udpeget som et af to områder til yderligere analyse af mulige afværgeforanstaltninger i relation til oversvømmelse.

Planen beskriver, at en af de tekniske løsninger på kort sigt bør være sikring af åen mod tilbageløb ved stormflod eller havvandsstigninger. For at den rigtige løsning kan dimensioneres, skal der udarbejdes en vandløbsmodel, som kan give et billede af hydraulikken i vandløbet under forskellige vejrlig. Det er endvidere nødvendigt at få beskrevet og dimensioneret en konkret løsning med pumper og højvandsslukke for at kunne vurdere, om det er den rigtige løsning at arbejde videre med.

Rådgiver skal tilvejebringe analyser og udarbejde det tekniske materiale til brug for et efterfølgende udbud af anlægsfasen. Der skal endvidere foretages en VVM-screening (miljøkonsekvensvurdering) af projektet og afhængig af resultatet af screeningen, skal der også gennemføres en egentlig VVM-vurdering.

I første fase skal rådgiver bl.a. estimere rentabiliteten i projektet, hvor risikoen – for grundejere – i tabte kr./år, hvis der ikke udføres et projekt, skal sammenholdes med udgifterne til løsningsforslag og de afledte driftsomkostninger, herunder påvirkningen af nærområdet.

Hvis det vurderes, at løsningsforslagene ikke er økonomisk rentable set i forhold til den reducerede risiko, vil der ikke blive projekteret yderligere, før udvalget er orienteret herom.

Hvis løsningsforslagene er rentable, består anden fase af mere detaljeret projektering og udarbejdelse af det tekniske materiale til brug for udbud af anlægsfasen.

Forvaltningen har tidligere været i udbud med en del af opgaven, se Kommunalbestyrelsens møde den 1. april 2020, pkt. 20 ([link](#)), men resultatet var markant højere end forventet. Forvaltningen har derfor foretaget yderligere markedsdialog og tilpasninger i projektet.

Der søges om anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til projekt om reducere af risiko for oversvømmelse ved Maglemoserenden og Kikhanerendens udløb. Anlægsbevillingen foreslås finansieret af det afsatte rådighedsbeløb på 2.000.000 kr. i år 2022 på projekt 151557 Klima- og kystsikring.

Forvaltningen fremlægger en ny sag for Klima- og Miljøudvalget inden et eventuelt udbud af anlægsfasen.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet,

- 1) at der oprettes et særskilt projekt vedr. reducere af risiko for oversvømmelse ved Maglemoserendens og Kikhanerendens udløb, og
- 2) at der afsættes et rådighedsbeløb og tilhørende anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til projektet finansieret af det afsatte rådighedsbeløb i 2022 på projekt 151557 Klima- og kystsikring.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Christoffer Buster Reinhardt (C) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 15: Høring af forvaltningsplaner for urørt skov - Rude Skov og Jægersborg Hegn og Ravnholm, samt høring af forslag til udlægning af ny urørt skov

22/183

Resumé

Naturstyrelsen har den 5. juli 2022 udsendt forslag til høring af 22 forvaltningsplaner for urørt skov på statens arealer, herunder Rude Skov, Jægersborg Hegn og Ravnholm. Den offentlige høring slutter den 29. august 2022. Forslag til høringssvar er vedlagt.

Endvidere har Naturstyrelsen har den 30. juni 2022 udsendt forslag til høring om udlæg af ca. 29.000 ha ny urørt skov. Forslag til høringssvar er vedlagt.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til godkendelse og Kultur- og Fritidsudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Miljø- og Teknikudvalget behandlede den 14. april 2021, pkt. 8 ([link](#)), forslag til høringssvar vedrørende udpegning af Rude Skov og Jægersborg Hegn inkl. Ravnholm som urørt skov. Den 18. august 2021, pkt. 11 ([link](#)) behandlede udvalget høringssvar om afgrænsning af miljøvurdering af urørt skov. Endelig behandlede udvalget den 1. december 2021, pkt. 18 ([link](#)) høringssvar om miljøscreening af forvaltningsplanerne for Rude Skov og Jægersborg Hegn inkl. Ravnholm som urørt skov.

I alle høringssvar udtrykker kommunen støtte til Naturstyrelsens planer om udlæg af skovene som urørte med formål om øget biodiversitet, men tilkendegiver også, at der samtidig skal være stærkt fokus på borgernes adgang til skovene og mulighed for aktivt friluftsliv, herunder muligheden for placering af en disc-golf bane i Rude Skov.

Naturstyrelsens afgørelse vedr. permanent disc-golf bane i Rude Skov

Ved alle tre udvalgsmøder i 2021 har ønsket om placering af en disc-golf bane i Rude Skov været drøftet. Ønsket har været tilkendegivet overfor Naturstyrelsen i flere sammenhænge. Tilbage i 2018 var styrelsen positivt indstillet overfor projektet, som en organisation havde søgt om.

I svar af 6. juli 2022 til organisationen med kopi til kommunen, beklager Naturstyrelsen, at den positive tilgang nu er endt med et afslag til opstilling af en permanent disc-golf bane bl.a. med henvisning til udlægning af skoven til urørt skov. Af svaret fremgår dog, at organisationen kan søge om tilladelse til midlertidig opsætning af en bane i f.eks. en weekend. Se bilag Svar fra Naturstyrelsen på ansøgning om disc-golfbaner. Det er forvaltningens vurdering, at Naturstyrelsens afslag ikke vil kunne påklages eller ændres, hvorfor afgørelserne må tages til efterretning.

Høring af forslag til forvaltningsplaner for Rude Skov og Jægersborg Hegn inkl. Ravnholm

Regeringen og aftalepartierne bag Natur- og biodiversitetspakken har besluttet, at der samlet skal udpeges op mod 75.000 ha urørt skov på landsplan. Der er tidligere udpeget mere end 25.000 ha urørt skov og udpegning af yderligere ca. 29.000 ha er nu i høring.

Som opfølgning på de første udpegninger har Naturstyrelsen sendt udkast til forvaltningsplaner for 22 skovområder i høring i perioden den 5. juli – den 29. august 2022. Indenfor Rudersdal Kommune er der tale om forvaltningsplaner for Rude Skov og Jægersborg Hegn inkl. Ravnholm.

Høringsmaterialet kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside ([link](#)). Se også bilag forslag til forvaltningsplan – Rude Skov og bilag forslag til forvaltningsplan – Jægersborg Hegn og Ravnholm.

Forvaltningsplanerne følger styrelsens overordnede retningslinjer for forvaltning af urørte skove, som kan ses på styrelsens hjemmeside. Forvaltningsplanerne gælder for en 15-årig periode, men justeres med 5-6 års intervaller.

I alle forvaltningsplaner beskrives naturgenopretning med henblik på at sikre mere fri dynamik og processer samt at sikre højere variation fra start. Det vil fremme forholdene for en række truede arter af dyr, planter og svampe og dermed bidrage til at standse tilbagegangen i biodiversitet.

Vedr. friluftsliv er adgangsreglerne uændrede og inddrages i planlægningen for forvaltningen af de enkelte skovområder. Eksempelvis vil stiforløb som udgangspunkt ikke blive ændret af, at et areal udlægges til urørt skov. Eksisterende friluftsfaciliteter kan fortsat vedligeholdes, ligesom nye kan etableres i det omfang, der er ressourcer til det. Det må imidlertid forventes, at skovene kan blive mindre tilgængelige udenfor etablerede veje og stier grundet flere væltede træer, flere våde områder m.m.

Vedr. fredede fortidsminder gælder det, at Staten har plejepligt. Det betyder, at vedopvækst løbende fjernes. Plejepligten gælder også efter området er overgået til urørt skov. Fældet træ vil blive efterladt som dødt ved i skovbunden og udenfor fortidsmindet.

Rude Skov

De mange vådområder i skoven bevares og udbygges bl.a. ved Sækkedamsmosen. Oversøiske træarter plantes ikke længere, og hovedparten af douglasgranerne sælges inden 2026. Monumentale store douglasgraner efterlades dog i et passende antal. Græsning på overdrevsområdet i Femsølyng udvides til også at omfatte en større gran- og løvtræsbevoksning syd for området.

Jægersborg Hegn

Det planlægges, at skoven fra Svenskevej og nordpå frem til Skodsborgvej indhegnes, og efter nogle års særskilt hegning på ny bliver en del af Dyrehaven, ligesom Stampeskov og Fortunens Indelukke er blevet det. Afgræsning foretages med hjortevildt baseret på erfaringer med hjorteforvaltningen i Dyrehaven. Skovens gamle ege og bøge lades som udgangspunkt urørt, mens yngre bevoksninger hugges hårdt for at skabe lys og luft til skovbunden, så græsningsskoven kan udvikle sig over tid.

Nord for Skodsborgvej planlægges urørt skov uden græsning. De oversøiske træarter som grandis og douglasgran udfases, så hjemmehørende arter kan indfinde sig over tid. Gamle bøge og ege lades urørte.

Ravnholm

Her bevares de lysåbne arealer og udvides en smule, der afgræsses fortsat med heste og kreaturer. Gamle bøge og ege lades urørte.

De mere konkrete biodiversitetsfremmende aktiviteter, aktiviteter for friluftslivet og for kulturmiljø og fortidsminder fremgår af afsnittet om planlægning i hver af forvaltningsplanerne. Se bilag forslag til forvaltningsplan – Rude Skov og bilag forslag til forvaltningsplan – Jægersborg Hegn og Ravnholm. Her er der også tabeller med oversigt over de forskellige tiltag og en foreløbig angivelse af, om aktiviteten finder sted indenfor de første fem år eller herefter.

Forvaltningens vurdering af handleplanerne

Det er forvaltningens vurdering, at Naturstyrelsen med forslaget til handleplaner har udarbejdet et godt og fint værktøj for den planlægning og de indsatser, der skal foretages for at fremme biodiversiteten i skovene. Handleplanerne med tilhørende GIS-materiale er grundige og rummer mange detaljer. Tidsplanen for indsatser er mere vejledende på grund af opgavernes omfang, økonomiske rammer og afhængigheden af myndighedstilladelser.

Det er endvidere forvaltningens vurdering, at der i forvaltningsplanerne er foretaget en god og nødvendig afvejning af indsatser for biodiversitet, friluftsliv, kulturmiljøer og fortidsminder. Friluftslivet vil, udover de samme muligheder som før, nu få tilført nye oplevelsesmuligheder i form af mere lysåbne skov, sletter med græssende dyr og flere vilde arter af dyr, planter og svampe. Fortidsminder vil blive beskyttet og plejet som før.

Høring af forslag til udpegning af ny urørt skov 2021

Naturstyrelsen har samtidig med høringen af forslag til de 22 forvaltningsplaner for urørt skov, sendt endnu et forslag om udpegning af urørt skov i offentlig høring. Det drejer sig om udpegning af yderligere ca. 29.000 ha urørt skov på Naturstyrelsens arealer.

Med den supplerende udpegning inddrages al statsskov i Østdanmarks løvskovsegne som urørt skov, herunder al statsejet skov i Rudersdal Kommune, som ikke allerede er udlagt. Det gælder eksempelvis Geel Skov, Bistrup Hegn, Trørød Hegn og Rygård (Søllerød Naturpark).

Udgangspunktet for udlægningen er statsskove, som har størst potentiale for biodiversitet i relation til urørt skov. Forvaltningen af skovene følger de overordnede retningslinjer, som findes på styrelsens hjemmeside. Selvom forøgelse af den biologiske mangfoldighed er det primære mål, vil der fortsat være gode rammer for friluftslivet samt beskyttelse af fortidsminder og kulturmiljøer.

Det er forvaltningens vurdering, at Naturstyrelsens udpegning af de nye skovområder som urørt skov er en naturlig opfølgning på den udpegning, som allerede har fundet sted og nødvendigt i forhold til at bremse tilbagegangen i biodiversitet i Danmark. Det er samtidig forvaltningens vurdering, at Naturstyrelsens forslag ikke er i konflikt med retningslinjerne i kommuneplanen indenfor de relevante temaer.

Forvaltningen har udarbejdet et høringssvar, der gør opmærksom på behovet for dialog og koordinering ift. håndtering af vand og rekreative interesser i omlægningen af de øvrige områder samt i arbejdet med forvaltningsplaner for de enkelte skovområder.

Høringsmaterialet kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside ([link](#)). Høringen finder sted i perioden 30. juni til den 24. august 2022.

Indstilling

Direktionen foreslår,

- 1) at vedlagte høringssvar til forvaltningsplaner for Rude Skov og Jægersborg Hegn inkl. Ravnholm fremsendes til Naturstyrelsen, og
- 2) at vedlagte høringssvar om udlæg af ny urørt statskov fremsendes til Naturstyrelsen.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag med bemærkning om, at der i høringssvaret tilføjes: "... og skal 'fortsat' opfordre Naturstyrelsen til at medvirke til at finde en egnet placering af en discgolfbane i kommunen".

Christoffer Buster Reinhardt (C) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Forslag til forvaltningsplan - Jægersborg Hegn og Ravnholm

Forslag til forvaltningsplan - Rude Skov

Høringssvar vedr. udlæg af ny urørt statskov_udkast

Svar fra Naturstyrelsen på ansøgninger om disc-golfbaner juli 2022

Høringssvar Rudersdal Kommune vedr. forvaltningsplaner for Rude Skov og Jægersborg Hegn inkl. Ravnholm

Punkt 16: Fælles hørings svar til bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse

22/183

Resumé

Forsyningstilsynet sendte den 17. maj 2022 udkast til ”Bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse” i høring.

Bekendtgørelsen regulerer kommunernes betaling for Forsyningstilsynets arbejde med økonomisk tilsyn af affaldssektoren. Allerød, Fredensborg, Hørsholm og Rudersdal Kommuner, har udarbejdet og afsendt et fælles hørings svar. Kommunerne har primært bemærkninger til datagrundlaget for betalingen til tilsynet.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Forsyningstilsynet sendte den 17. maj 2022 udkast til ”Bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse” i høring. Fristen for hørings svar var den 10. juni 2022. Bekendtgørelsen er en del af udmøntning af lovforslaget L153 ”Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om Forsyningstilsynet”, som på tidspunktet for udarbejdelse af hørings svaret endnu ikke var trådt i kraft. Baggrunden for L153 er den politiske aftale om ”Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi”, som regeringen indgik den 16. juni 2020. Som følge heraf skal der etableres et skærpet økonomisk tilsyn med affaldssektoren.

Det er Forsyningstilsynet, som skal stå for det nye økonomiske tilsyn, og Forsyningstilsynets opgaver skal finansieres ved gebyrer, som opkræves hos kommunerne. Bekendtgørelse om betaling for myndighedsbehandling i Forsyningstilsynet efter lov om miljøbeskyttelse har som overordnet formål at sikre, at Forsyningstilsynets gebyropkrævning svarer til de faktiske omkostninger, som Forsyningstilsynets opgaver medfører.

Det fælles hørings svar til bekendtgørelsen blev indsendt den 9. juni 2022.

I hørings svaret udtrykker forvaltningerne i de fire kommuner, Allerød, Fredensborg, Hørsholm og Rudersdal indledningsvist en bekymring for den øgede bureaukratiske byrde, som tilsynet medfører og en skepsis i forhold til de besparelser, som regeringen forventer at finde som følge af tilsynet.

Derudover bemærkes det, at det er problematisk at benytte affaldsdatasystemet som datagrundlaget for opkrævningen af gebyret, da der er store fejl i indberetningerne til systemet. Det bemærkes også i hørings svaret, at der er store forsinkelser på offentliggørelsen af affaldsmængderne i affaldsdatasystemet. Der stilles desuden spørgsmål om, hvorvidt gebyret efterreguleres, når mængderne er offentliggjorte. Der er ikke angivet en klagemulighed, såfremt der er uenighed mellem kommune og Forsyningstilsynet om det opkrævede beløb, hvilket også bemærkes i hørings svaret.

Den afsluttende bemærkning i hørings svaret, vedrørende markedspriser, vurderes ikke længere aktuel, da det i den senere betænkning til L153 fra 3. juni 2022 fremgår, at reglerne for opkrævning af markedspriser for indsamling af erhvervsaffald først vil gælde fra 1. januar 2023, og at der skal udarbejdes en vejledning til kommunernes fastsættelse af markedsprisen. Forvaltningen forventer derfor, at tilsyn med markedspriser og gebyr herfor til Forsyningstilsynet ligeledes først vil gælde fra 1. januar 2023.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Christoffer Buster Reinhardt (C) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Høringssvar fra Allerød, Hørsholm, Fredensborg og Rudersdal Kommuner indsendt 9. juni 2022

Punkt 17: Ophør af vandindvinding på Vedbæk Kildeplads - Opfølgning

22/183

Resumé

I forbindelse med Novafos' nedlæggelse af Trørød Vandværk, ophører vandindvindingen på de tilhørende kildepladser. Novafos har i forlængelse af en tidligere forelæggelse vurderet mulige effekter af indvindingsstopet på Vedbæk Kildeplads. Der forventes ingen mærkbare effekter på det terrænnære grundvand som følge af indvindingsophør på kildepladsen.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Miljø- og Teknikudvalget modtog den 10. juni 2020, pkt. 2 ([link](#)), orientering om en kommende ændring i forsyningsstrukturen i Novafos' forsyningsområde i Rudersdal Kommune i forbindelse med nedlæggelse af Trørød Vandværk og tilhørende kildepladser. Se beliggenhed i bilaget "Trørød og Vedbæk kildepladser".

I 2020 blev der præsenteret et notat om den eventuelle påvirkning af det terrænnære grundvand i nærområdet til Trørød Kildeplads. Det fremgik, at den forventede generelle stigning ville være mindre end 0,1 m og den maksimale stigning mindre end 0,3 m. Der forelå ikke en tilsvarende vurdering af effekten af lukningen af boringen på Vedbæk Kildeplads, og udvalget bad om en orientering om de forventede konsekvenser.

Novafos har efterfølgende gennemført en række driftsændringer og registreret variationen i grundvandspotentiallet i det dybe grundvandsmagasin (21 m under terræn).

Indvindingen på Vedbæk Kildeplads har været meget begrænset (20 m³/timen), og ved længerevarende driftsstop er forskellen i vandstand derfor kun 0,8 m i indvindingsmagasinet. Det vurderes at være indenfor normal årstidsvariation.

Da indvindingsmagasinet samtidig er adskilt fra det terrænnære grundvand af et ca. 8 m tykt lerlag, er det Novafos' vurdering, at en øgning af grundvandspotentiallet i indvindingsmagasinet svarende til det målte vil være uden betydning for det terrænnære grundvand.

På den baggrund er det forvaltningens vurdering, at et indvindingsophør på Vedbæk Kildeplads ikke vil påvirke det terrænnære grundvandsspejl i nærområdet til kildepladsen mærkbart.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET udsatte sagen til næstkommende møde.

Christoffer Buster Reinhardt (C) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Trørød og Vedbæk kildepladser

Punkt 18: Retningslinjer for afstandskrav for varmepumper iht. BR18

22/905

Resumé

Forvaltningen modtager i stigende grad forespørgsler om mulighed for at etablere varmepumper.

Forvaltningen har med udgangspunkt i 4K samarbejdet udarbejdet en praksis for behandling af sager vedrørende varmepumper i Rudersdal. Udgangspunktet for denne praksis er, at varmepumper anses som en bygningsdel, der skal overholde bygningsreglementets afstands- og støjkrav.

Sagen forelægges Arkitektur- og Byplanudvalget og Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Rudersdal Kommune modtager i stigende grad forespørgsler og ansøgninger om opsætning af varmepumper. Baggrunden for mange af disse henvendelser er, at varmepumper ikke er konkret defineret i byggelov.

For at kunne give den bedst mulige vejledning til borgerne har Rudersdal Kommune sammen med Gladsaxe, Lyngby Taarbæk og Gentofte Kommuner fastlagt en fælles praksis for håndtering af varmepumper i den fælles vidensbog.

Bygningsreglement

En varmepumpe betragtes af de fire kommuner som en bygningsdel eller et anlæg, da bygningsreglementet § 179 foreskriver, at byggeretten forholder sig til krav til opholdsarealer, udestuer, udvendige trapper, altaner, skorstene, tagterrasser, svømmebassiner samt solceller og solfangere og lignende, hvor varmepumper i den fælles vurdering blandt de fire kommuner falder ind under "og lignende". En varmepumpe skal derfor overholde afstandskrav på 2,5 m i henhold til byggeretten, jf. bygningsreglement 2018, §179.

Endvidere fastsætter BR18, § 371, at tekniske installationer ikke må medføre et generede støjniveau umiddelbart uden for bebyggelsens vinduer til beboelsesrum, køkken eller på bebyggelsens rekreative arealer, herunder altaner, tagterrasser, uderum og lignende. Bestemmelsen anses for opfyldt, når det kan dokumenteres, at grænseværdierne angivet i bygningsreglementets vejledning om lydforhold er overholdt. Varmepumper skal derfor overholde de relevante tekniske bestemmelser i bygningsreglementet, herunder støjkrav (BR18, kap. 17) og krav til energiforsyningsanlæg (BR18, kap. 12). Der er ligeledes i miljølovgivning fastsat støjgrænseværdier, som varmepumper skal efterleve.

Rudersdal Kommune fastlægger i tråd med Gladsaxe, Lyngby Taarbæk og Gentofte således, at en varmepumpe er omfattet af bygningsreglementet § 179, og at en varmepumpe derfor er at betragte som en bygningsdel. For Rudersdal Kommunes praksis for håndtering af varmepumper betyder det følgende:

- at varmepumper til enkelte husstande som udgangspunkt ikke kræver byggetilladelse og landzonetilladelse, såfremt de overholder et afstandskrav til naboskel på 2,5 m (i henhold til bygningsreglementet) og i øvrigt overholder støjkravene i henhold miljølovgivningen.
- at varmepumper, der skal forsyne to eller flere husstande, som udgangspunkt kræver byggetilladelse og evt. landzonetilladelse, og der skal ansøges herom gennem Byg- og Miljø.

- at hvis afstandskravet på 2,5 m til naboskel ikke kan overholdes, kan der søges om dispensation i henhold til byggelovens bestemmelser om helhedsvurdering. Kommunen vil som udgangspunkt have en restriktiv tilgang til sådanne dispensationsansøgninger, da hensynet til naboer vil veje tungt.
- at varmepumper ikke kan placeres inden for søbeskyttelseslinje eller fortidsmindebeskyttelseslinje med mindre, at helt særlige forhold gør sig gældende. I så fald skal der ansøges om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 16 (ift. søbeskyttelseslinje) og § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinje)
- at varmepumper kan placeres inden for skovbyggelinjen uden særlig tilladelse, såfremt opstillingen sker i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bebyggelse efter lovbemærkninger til § 17 i naturbeskyttelsesloven.

Bevaringsværdige og fredede bygninger

Temalokalplan 264 for bevaringsværdige bygninger og de røde porte indeholder følgende bestemmelse:

§ 9.3

Ved etablering af solceller, solfangere og lignende må disse kun monteres på bevaringsværdige bygninger efter dispensation fra kommunalbestyrelsen. I kommunens vurdering vil indgå, om montering af solceller og lignende kan udføres uden, at den enkelte bygnings bærende værdier forringes ved etablering af anlægget.

Det betyder, at der skal meddeles tilladelse til opsætning af varmepumper på bevaringsværdige bygninger. Herudover skal Slots- og Kulturstyrelsen altid godkende varmepumper på fredede bygninger.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET udsatte sagen til næstkommende møde.

Christoffer Buster Reinhardt (C) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 19: Vejkendelsessag for istandsættelse af Ellehaven - Status

22/183

Resumé

På baggrund af en henvendelse fra Grundejerforeningen Ellehaven, påbegyndte forvaltningen i 2020 en istandsættelsessag af den private fællesvej Ellehaven, da grundejerforeningen ønskede vejen istandsat.

I starten af sommeren 2022 modtog kommunen en henvendelse med ønske om, at istandsættelse af Ellehaven udskydes til efter evt. etablering af fjernvarme på vejen, hvilket er baggrunden for sagens fremlæggelse.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget til orientering.

Sagsfremstilling

Forvaltningen begyndte i 2020 en istandsættelsessag af Ellehaven, som er en privat fællesvej i byzone i Trørød. Sagen blev igangsat på baggrund af en henvendelse fra Grundejerforeningen Ellehaven, der ønskede vejen istandsat. Grundejerforeningen repræsenterer 34 rækkehuse på Ellehaven. Derudover er der 12 parcelhuse langs stamvejen Ellehaven, der også har vejret via Ellehaven og skal bidrage til istandsættelse af vejen.

I henhold til § 44 i lov om private fællesveje påhviler det ejerne af de til en privat fællesvej grænsende ejendomme at holde vejen i god og forsvarlig stand. Det er de grundejere, som grænser op til vejen og har vej-ret til den, som også har ansvaret for, at vejen er i brugbar stand og ikke udgør en risiko for færdslen.

Ansvaret gælder:

- Kørebaner
- Fortove
- Rabatter
- Beplantning
- "Vejudstyr" som vejafvandingsbrønde med tilhørende stikledninger, skilte og eventuelle hastighedsdæmpende foranstaltninger

Kommunen er vejmyndighed og har igangsat istandsættelsesprocessen efter lov om private fællesveje, og skal, når vejens partere/ejere ikke kan blive enige om vejens istandsættelse, træffe en afgørelse/vejkendelse med udgiftsfordeling. I henhold til delegationsplanen for Klima- og Miljøudvalget er forvaltningen bemyndiget til at beslutte afgørelser omkring vejvedligeholdelse i forhold til lov om private fællesveje.

Rudersdal Kommune bidrager økonomisk til istandsættelsen, da kommunen ejer en offentlig sti, der grænser op til Ellehaven og som benyttes af elever på vej til/fra Trørøds skolen. Alle veje i byområder er som udgangspunkt skoleveje. Cyklende og gående skoletrafik slider minimalt på en vej, og derfor bidrager kommunen ikke til istandsættelse af private fællesveje udelukkende fordi de er skoleveje.

Forvaltningen har fået en uvildig rådgiver til at gennemgå og vurdere vejens tilstand. Rådgiveren har konkluderet, at vejen er i en stand, der udgør en risiko for færdsel, da der bl.a. er flere brønde, der står meget lave, og kantsten flere steder

skrider ud mod vejbanen.

Udkast til afgørelse om istandsættelse blev fremsendt via Digital Post i juni 2021 til alle vejberettigede. Fristen for indsigelser blev af flere omgange forlænget.

Tv-inspektion af vejbrønde og afløbsledninger

På baggrund af indkomne bemærkninger foranledigede forvaltningen i begyndelsen af 2022, at der blev udført tv-inspektion af vejbrønde og afløbsledninger for at undersøge omfanget af nødvendige reparationer, der bør udføres på vejen. Tv-inspektionen viste, at flere brønde er i stykker, og at der er brud på to afløbsledninger. Reparationsarbejdet er vurderet nødvendigt at udføre for at sikre, at vejen er i god og forsvarlig stand.

På baggrund af tv-inspektionens resultater blev der herefter udarbejdet et tillæg til udkast til afgørelse om istandsættelse. Tillægget var i høring hos grundejerne indtil april 2022. Efter forvaltningen har indhentet priser på reparation af vejbrønde og afløbsledninger, blev forvaltningens endelige afgørelse om istandsættelse af Ellehaven med økonomisk fordelingsnøgle fremsendt til grundejerne den 14. juni 2022.

Til den endelige afgørelse er der vedlagt klagevejledning til Vejdirektoratet. Det fremgår, at der er en klagefrist på fire uger.

Forvaltningens afgørelse blev påklaget til Vejdirektoratet af nogle af grundejerne. Vejdirektoratets behandling af klagen forventes afsluttet i løbet af efteråret. Vejdirektoratet kan kun tage stilling til, om afgørelsen er lovlig, men ikke til kommunens skøn inden for lovens rammer. Sagen er indtil da i bero.

Ønske om udskydelse af istandsættelse

I starten af sommeren 2022 modtog kommunen henvendelse fra en borger på vejen med ønske om, at istandsættelse af vejen udsættes til efter den forventede udrulning af fjernvarme er gennemført. Da den endelige plan for udrulning af fjernvarme endnu ikke er vedtaget, vides det ikke, hvornår der evt. etableres fjernvarme for beboere på Ellehaven.

Forvaltningen vurderer, at istandsættelsesarbejderne på brønde, afløbsledninger og kantsten ikke bør udsættes til eventuel fjernvarme er fremført på Ellehaven. Forvaltningen vurderer, at arbejdet skal udføres i år. Tv-inspektionerne har bl.a. vist, at der er brud på to afløbsledninger, og at flere brønde er i stykker. Hvis de nyistandsatte afvandingslementer bliver beskadiget i forbindelse med evt. etablering af fjernvarme, bliver det erstattet og reetableret af fjernvarmeentreprenøren.

Udlægning af nyt slidlag kan til gengæld udsættes, hvis fjernvarmen fremføres på Ellehaven inden for to til tre år. Det løbende ansvar for vejens tilstand vil altid være grundejernes.

Videre forløb

Grundejerne er gjort bekendt med forvaltningens vurdering i et nyt høringsbrev i juli med svarfrist den 15. august.

Sagen er i bero indtil Vejdirektoratets afgørelse foreligger og sagen genoptages herefter. Forvaltningen bemærker, at der vil være mulighed for eventuelt at justere den endelige kendelse efter de modtagne hørings svar samt afgørelse fra

Vejdirektoratet.

Indstilling

Direktionen foreslår, at sagen forelægges til orientering.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET tiltræder Direktionens forslag.

Bilag

Ellehaven - Oversigtskort

Punkt 20: Renovering af Nyvangstien - Anlægsbevilling

22/183

Resumé

I 2025 er der afsat et rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. til projekt 152233 Udarbejdelse af projekt for istandsættelse af Nyvangstien. Stien er i meget dårlig stand, og da den er en meget brugt skolevej til Trørøds skolen, foreslår forvaltningen at fremrykke projektet til 2022.

Sagen forelægges Klima- og Miljøudvalget, Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Nyvangsstien er en ca. 900 m lang stiforbindelse i Trørød mellem Krogholmgårdsvej og Skelstedet. Stien er en meget benyttet skolevej med et stort opland fra de tilstødende boligområder. Undervejs passerer den Trørødparken.

Stien ligger mellem Krogholmgårdsvej og Elleparken (rød markering på oversigtskortet) på toppen af en skråning, og Maglemoserenden løber ved foden af skråningen. Stien har manglende sidestøtte, og både asfalt og rækværk skrider ud og ned mod åen. Det er derfor nødvendigt at renovere både asfalt og rækværk. Rækværket vil blive udskiftet til et nyt rækværk malet i Rudersdal Kommunes farve schwarzgrau, som også anvendes på bl.a. gadelamperne i kommunen.

På den næste del af stien mellem Elleparken og Skelstedet er der ingen skråning eller vandløb, men her er asfalten stort set nedbrudt og trænger til udskiftning.

På strækningen er der to broer, hvor der er behov for at udføre mindre betonreparationer. På den ene af broerne er det også nødvendigt at udskifte asfaltbelægningen på oversiden til en kunststofbelægning.

Der er endvidere en række birketræer langs stien, som står meget tæt på det eksisterende rækværk. De søges som udgangspunkt bevaret, men flere af dem skal med stor sandsynlighed fældes, da rødderne vil blive så beskadiget af gravearbejdet, at der er risiko for, at træerne efterfølgende vælter. Da træerne står på vandløbsbanketten, skal vandløbsmyndigheden give tilladelse iht. regulativ for Maglemoserenden.

Der vil blive plantet erstatningstræer for at bevare den skyggegivende vegetation langs vandløbet. Forvaltningen foreslår, at der plantes rødæl, som er det eneste danske træ, der kan tåle at stå med rødderne i vand gennem længere perioder.

Grundet Nyvangstiens tilstand foreslår forvaltningen, at rådighedsbeløbet på 5,0 mio. kr. i 2025 på projekt 152233 Udarbejdelse af projekt for istandsættelse af Nyvangstien fremrykkes til 2022 med tilhørende anlægsbevilling til renovering af stien som beskrevet ovenfor. Anlægsarbejdet og alle udgifter hertil forventes at kunne afholdes i 2022.

Indstilling

Direktionen foreslår indstillet,

- 1) at Nyvangstien renoveres som beskrevet i sagsfremstillingen,
- 2) at der gives en anlægsbevilling på 5,0 mio. kr. til projekt 152233 Udarbejdelse af projekt for istandsættelse af Nyvangstien finansieret af rådighedsbeløbet på 5,0 mio. kr. i 2025, og

3) at rådighedsbeløbet på 5,0 mio. kr. for projekt 152233 Udarbejdelse af projekt for istandsættelse af Nyvangstien fremrykkes fra 2025 til 2022.

Vedtagelse i Klima- og Miljøudvalget den 17-08-2022

KLIMA- OG MILJØUDVALGET indstiller Direktionens forslag tiltrådt.

Christoffer Buster Reinhardt (C) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Renovering af Nyvangstien - Oversigtskort

Fotos af Nyvangstien

Punkt 21: Underskriftsark